

LOGISTIKADA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI, ERP TIZIMLARI, INNOVATSIYALAR VA “YASHIL LOGISTIKA” TUSHUNCHASI

Toshkent kimyo texnologiya instituti

Sanoat muhandisligi va menejmenti fakulteti

2-kurs 24/59 logistika guruhi talabasi

G‘ofurova Sorabibi Kenjabek qizi

Annotatsiya

Ushbu maqolada logistika sohasida qo‘llanilayotgan zamonaviy axborot texnologiyalari, ERP tizimlari, logistika jarayonlaridagi innovatsiyalar hamda “yashil logistika” tushunchasi haqida ma’lumot beriladi. Mazkur texnologiyalar logistika tizimlarini samarali boshqarish, xarajatlarni kamaytirish va ekologik barqarorlikni ta’minlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so‘zlar: logistika, axborot texnologiyalari, ERP tizimi, innovatsiya, yashil logistika, logistika boshqaruvi

Kirish

Hozirgi kunda logistika tizimlari jadal rivojlanayotgan sohalardan biri hisoblanadi. Global iqtisodiyotning rivojlanishi, xalqaro savdoning kengayishi hamda ishlab chiqarish jarayonlarining murakkablashuvi logistika tizimlarida zamonaviy texnologiyalardan foydalanishni talab etmoqda. Axborot texnologiyalarining rivojlanishi logistika jarayonlarini tezkor boshqarish, ma’lumotlarni aniq tahlil qilish hamda transport va ombor tizimlarini samarali tashkil etishga imkon yaratadi. Shu sababli logistika sohasida ERP tizimlari, innovatsion yechimlar va ekologik yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Logistikada axborot texnologiyalari

Axborot texnologiyalari logistika tizimining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Ular yordamida mahsulot harakati, ombor zaxiralari va transport jarayonlari haqida aniq va tezkor ma'lumot olish mumkin. Masalan, shtrix-kod tizimlari, RFID texnologiyalari hamda logistika boshqaruv dasturlari yuklarni kuzatish va nazorat qilish imkonini beradi.

Axborot texnologiyalari yordamida logistika kompaniyalari buyurtmalarni tezroq qayta ishlashi, transport yo'nalishlarini optimallashtirishi va xizmat sifatini oshirishi mumkin. Natijada logistika jarayonlarining samaradorligi ortadi.

ERP tizimlari va logistika

ERP (Enterprise Resource Planning) tizimlari korxonaning barcha resurslarini yagona axborot tizimi orqali boshqarish imkonini beradi. Ushbu tizim ishlab chiqarish, moliya, savdo va logistika jarayonlarini bir tizimda birlashtiradi.

Logistika sohasida ERP tizimlari ombor zaxiralarini nazorat qilish, buyurtmalarni boshqarish va transport jarayonlarini rejalashtirishda keng qo'llaniladi. Bu esa korxonalariga xarajatlarni kamaytirish va boshqaruv jarayonlarini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi.

Logistikada innovatsiyalar

Innovatsiyalar logistika sohasining rivojlanishida muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy logistika tizimlarida avtomatlashtirilgan omborlar, dronlar yordamida yetkazib berish, sun'iy intellekt asosida transport yo'nalishlarini rejalashtirish kabi innovatsion texnologiyalar qo'llanilmoqda.

Ushbu innovatsiyalar logistika jarayonlarini tezlashtiradi, inson omilini kamaytiradi va xizmat ko'rsatish sifatini oshiradi. Natijada kompaniyalar bozorda raqobatbardosh bo'lib qoladi.

“Yashil logistika” tushunchasi

“Yashil logistika” ekologik muhitni asrashga qaratilgan logistika faoliyati hisoblanadi. Ushbu yondashuv transport vositalaridan samarali foydalanish, yoqilg‘i sarfini kamaytirish hamda chiqindilar miqdorini kamaytirishga qaratilgan.

Yashil logistika doirasida ekologik toza transport vositalaridan foydalanish, qayta ishlanadigan qadoqlash materiallarini qo‘llash va logistika jarayonlarini optimallashtirish kabi choralar amalga oshiriladi. Bu esa nafaqat iqtisodiy samaradorlikni, balki ekologik barqarorlikni ham ta’minlaydi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, logistika sohasida axborot texnologiyalari, ERP tizimlari va innovatsion yechimlardan foydalanish logistika jarayonlarini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi. Shuningdek, “yashil logistika” tamoyillarini joriy etish orqali ekologik muhitni muhofaza qilish va barqaror rivojlanishni ta’minlash mumkin.